

Microsoft samen met partners de BI-markt op

SQL Server intelligent van huis uit

Teus Molenaar

“We komen een beetje vanuit het achterveld”, zegt Roel Decneut, product solution manager bij Microsoft Nederland. “Maar allengs hebben we een technologieplatform geschapen waarmee we een volwaardig BI-speler zijn; én we hebben actieve partners gevonden om samen klantwensen te kunnen invullen.” Hij kijkt reikhalzend uit naar SQL Server 2005, waarin tal van BI-tools gratis zijn opgenomen.

Decneut, vroegere Benelux-topman van Great Plains (dat in 2001 is overgenomen door Microsoft) wil zijn verhaal in twee delen kwijt. Het eerste gaat over de technologie. “Microsoft heeft niet op een dag geroepen: ‘Wij gaan Business Intelligence doen’.

Op 7 november

Na enkele malen uitstel heeft Microsoft de uitgiftedatum van SQL Server 2005 officieel vastgesteld op 7 november 2005. Deze aankondiging deed Paul Flessner, senior vice president of server applications, tijdens de Microsoft Tech Ed-conferentie begin juni in Orlando. Tegelijk met de nieuwe database komen Visual Studio 2005 en Biztalk Server 2006 op de markt.

Het uitstel is veroorzaakt doordat Microsoft zijn database server integreert met al zijn andere producten en oplossingen voor grote ondernemingen. Het bedrijf hoeft zich niet alleen bezig te houden met het maken van een goede relationele database, maar ook met de integratie daarvan met besturingssystemen en applicaties. Het brengt niet zozeer een product op de markt, als wel een platform. Inmiddels is in juni een CTP (Community Technology Preview) van SQL Server 2005 de deur uitgegaan. Eerder hebben al twee bèta-versies de ronde gedaan. Die zijn bedoeld voor een gesloten groep bètatesters en leden van het Microsoft Developers Network. Het softwarebedrijf had besloten niet een derde bèta uit te brengen, maar de ‘voorpublicatie’ breder uit te brengen.

Flessner sprak tijdens zijn toespraak op de Tech Ed over de verstrengeling van SQL Server 2005 en Visual Studio 2005, zoals blijkt uit geïntegreerde debugging en de inbedding van de Common Language Runtime in SQL Server 2005.

De uitvoering van de 2005-versie is overigens de eerste grote opwaardering van SQL Server sinds 2000.

We zijn gewoon begonnen met een database. Toen SQL Server er eenmaal stond, zijn we gaan nadenken over wat we daar nog meer mee kunnen doen. En dat hebben we van lieverlee steeds verder uitgebouwd. Tot op het punt dat we in november met de nieuwste versie komen waar we heel veel BI-gereedschap hebben ingebouwd.”

Een van de eerste stappen in de uitbouw van SQL Server was het toevoegen van ETL-gereedschappen (Extract, Transform, Load) voor een eenduidig databeheer. Overigens zijn analisten van bijvoorbeeld Gartner en Butler Group (zo bleek tijdens de lanceringsbijeenkomst van DIT, Decision Intelligence Taskforce) van mening dat leveranciers van ETL-tools tot een uitstervend ras behoren. Dergelijke gereedschappen zullen volgens hen in toenemende mate een standaard onderdeel zijn van een database(-oplossing).

SSIS

Bij SQL Server 2000 heette die ETL-functionaliteit nog DTS (Data Transformation Services). Bij de nieuwe SQL Server heet deze component voortaan SSIS (SQL Server Integration Services). DTS is de afgelopen jaren nauwelijks gewijzigd, maar met SSIS is een flinke inhaalslag gepleegd. Volgens Philip Russom, analist bij Forrester Research, komt Microsoft hiermee meteen op het terrein van ‘Enterprise ETL’.

Zo maakt SSIS het mogelijk voor ontwikkelaars om gezamenlijk aan een project te werken. Dit gebeurt met het nieuwe ontwikkel-gereedschap Business Intelligence Design Studio, dat zit ingebakken in de nieuwe Visual Studio. Tegelijk is in SSIS het beheer losgekoppeld van het ontwikkelwerk. Gebleken is dat de ontwikkelprojecten tegenwoordig zo groot zijn, dat er aparte mensen worden aangewezen om louter en alleen het administratieve beheer ervan uit te voeren. Met de SQL Server Management Studio kunnen beheerders BI database-objecten onderhouden,

evenals alle andere componenten van SQL Server 2005. Met gebruikmaking van metadata is het mogelijk data te 'lijnen' en impactanalyses uit te voeren. Decneut wijst er voorts op dat schaalbaarheid en betrouwbaarheid in de nieuwe SQL Server zijn verbeterd. Om gebruik te kunnen maken van de dual core processoren van Intel is de database uitgevoerd met een sorteer-engine die het parallel uitvoeren van taken mogelijk maakt. Tevens gedraagt de kersverse ETL-tool zich als een middel tot Enterprise Information Integration. De meeste ETL-gereedschappen laden data in een database of bestand dat applicaties gebruiken om er toegang toe te krijgen. SSIS kan data meteen 'voeren' aan een applicatie. Voordelen zijn snelheid en het vervallen van de noodzaak voor de IT-afdeling om een datastore te ontwerpen en te onderhouden.

Het was een logische stap om ook Reporting Services aan de database toe te voegen

Russom zegt dat veel DTS-gebruikers haast niet kunnen wachten om gebruik te maken van de nieuwe functionaliteiten in SSIS, maar opzien tegen de migratie. Hij noemt dit begrijpelijk en zegt dat de migratie wel hoofdbrekens kost, maar zeker de moeite waard is.

Eindgebruikers

Pratend over de 'groei' van SQL Server wijst Decneut naar het component Analysis Services dat Microsoft enkele jaren geleden aan SQL Server heeft toegevoegd. Het was volgens hem een logische stap om ook Reporting Services aan de database toe te voegen. Dat is vorig jaar gebeurd.

"In een paar jaar tijd heeft Analysis Services de markt veroverd en ik ben ervan overtuigd dat dat ook gaat gebeuren met Reporting Services. Met het zelf ontwikkelde Report Builder beschikken de mensen over een vertrouwde interface: eentje die het midden houdt tussen Excel en PowerPoint. Hiermee kan elke gebruiker zelf een eigen rapport ontwerpen en aangeven welke informatie hij op welk tijdstip en met welke frequentie wil ontvangen. Het belangrijkste is eigenlijk dat wij BI benaderen vanuit de gebruiker, niet vanuit de data. Het gevolg is dat we een formaatonafhankelijk platform leveren dat bestand is tegen veranderingen in databases en dergelijke. SQL Server 2005 ondersteunt native XML."

Hij komt met een voorbeeld waaruit moet blijken dat eindgebruikers centraal staan en haalt de Notification Services aan die onderdeel gaan uitmaken van SQL Server 2005. "Dat is een soort e-mail engine in de database. Op basis van zelf in te stellen KPI's en de in de Active Directory opgeslagen eigenschappen, kunnen eindgebruikers een berichtje krijgen op hun smart phone als zich

Foto Harry Otto

Roel Decneut: "Ik heb liever dat bedrijven het geld in hun zak houden."

iets voordoet waarvan ze meteen op de hoogte willen worden gesteld. Bijvoorbeeld op het moment dat verkoop van een bepaald product in land A die van land B overstijgt."

Schematisch weergegeven omvat SQL Server 2005 een relationele database, Replication Services, Notification Services, Reporting Services, Analysis Services (OLAP en datamining) en Integration Services; geflankeerd door componenten voor het beheer. Dit draait (als we het hebben over het Microsoft Platform) bovenop Windows Server 2003 en werkt samen met applicaties als Microsoft Office, SharePoint Portal Services en toepassingen van derden. Ontwikkelaars kneden dit platform met Visual Studio 2005.

"Wij stoppen gratis allerlei BI-tools in SQL Server", onderstreept Decneut. "IDC heeft enige tijd geleden becijferd dat de Nederlandse bedrijven volgend jaar honderd miljoen euro gaan uitgeven aan BI-tools. Ik heb liever dat ze dat geld in hun zak houden. En dat kan ook, want met SQL Server hebben ze die functionaliteiten allemaal al in huis. Laten ze dat geld beter besteden aan het breed inzetten van die tools binnen hun organisatie. Dan heb je iets aan BI."

Platform

Gemiddeld zijn er binnen een organisatie wel acht verschillende BI-tools die gewoonlijk niet met elkaar kunnen communiceren.

Verschillende edities

SQL Server 2005 kent verschillende smaken. Allereerst is er de Enterprise Edition. Dit is de meest uitgebreide versie en bedoeld om zware OLTP-systemen te ondersteunen, zeer complexe data-analyses uit te voeren, datawarehouse-systemen te ondersteunen evenals websites. Hij beschikt over eigenschappen als *failover clustering* en *database mirroring*.

Tweede in rij is de Standard Edition (32-bit en 64-bit). Deze is bedoeld voor wat Amerikanen noemen: middelgrote ondernemingen. In Nederland zijn dat de organisaties aan de bovenkant van het MKB. Deze uitgave omvat functies die nodig zijn om elektronische handel te kunnen bedrijven, datawarehousing en bedrijfsoplossingen te ondersteunen.

De Workgroup Edition is de databeheeroplossing voor kleinere organisaties die een database nodig hebben zonder limieten aan het aantal gebruikers. Deze editie kan dienst doen als een frontend webserver of

voor handelingen die op grote afdelingen of bijkantoren worden verricht. De Developer Edition (32-bit en 64-bit) geeft ontwikkelaars de mogelijkheid allerlei applicaties te bouwen bovenop SQL Server. Hij beschikt over alle functionaliteiten van de Enterprise-editie, maar mag alleen worden gebruikt in een ontwikkel- en/of testomgeving, niet als productieserver.

De Express Edition is een gratis, makkelijk te gebruiken en eenvoudig te beheren database die geïntegreerd is binnen Visual Studio 2005. Deze vorm is bedoeld voor de onderkant van de markt en voor onafhankelijke softwareontwikkelaars die er applicaties mee willen bouwen.

De Express Manager ten slotte is een nieuw en gratis programma voor het beheer van een database in combinatie met de Express Edition. Het omvat mogelijkheden voor vereenvoudiging, automatisering en vereenvoudiging van de database-ondersteuning en -administratie.

Dat levert een situatie op waarin managers wel beschikken over erg veel data, maar nauwelijks over enige informatie.

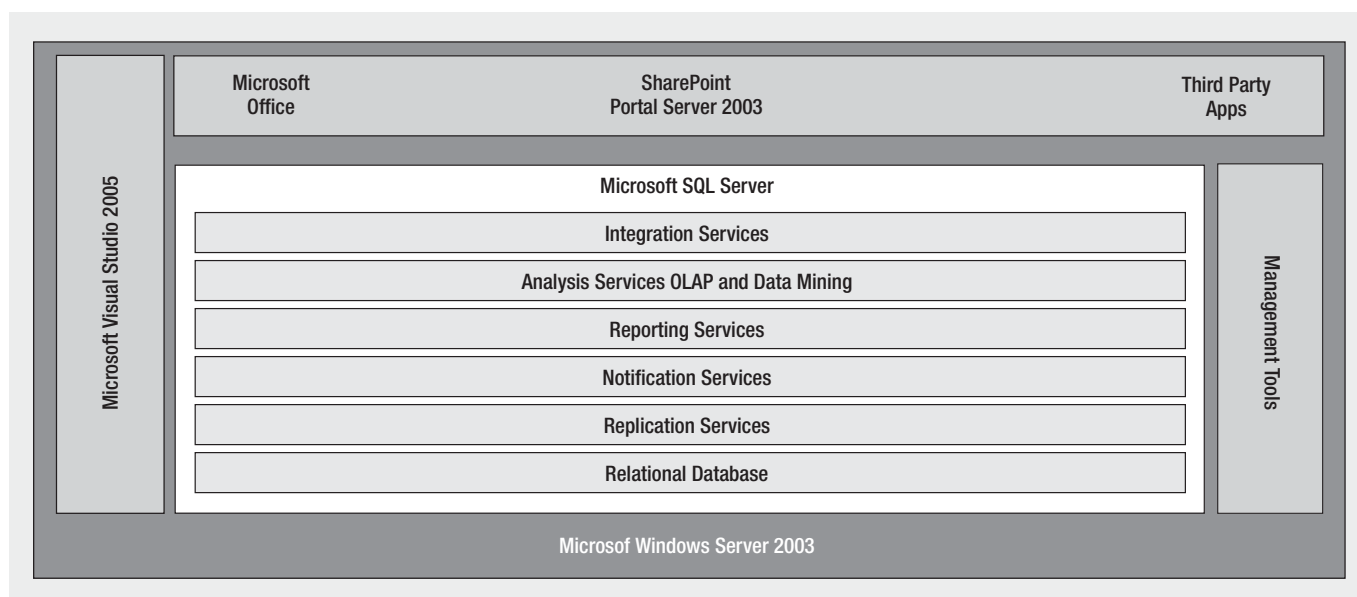
“In het algemeen worden er drie typen van Business Intelligence onderscheiden, die los van elkaar werken. Strategische BI voor de directie. Tactische BI voor de laag daaronder: de analisten en de controllers bijvoorbeeld. En operationele BI voor de mensen op de werkvloer. Die hebben allemaal hun eigen tools die langs elkaar heen werken. Daar gaan we vanaf. We gaan toe naar een platform voor BI waarin die drie vormen worden geïntegreerd met, waar nodig, extra functionaliteit. Dus een basis BI voor iedereen met extra gereedschap voor diegenen die daar behoefte aan hebben”, aldus Decneut.

Hij wordt hierin gesteund door Tim Jennings, research director bij Butler Group. Deze spreekt overigens van ‘Pervasive (alomtegen-

woordig) Business Intelligence’. De overgang van tactische BI naar Pervasive BI is volgens hem noodzakelijk om alle medewerkers binnen een organisatie die ondersteuning te geven die ze nodig hebben bij de beoefening van hun vak. Jennings benadrukt dat op dit moment geen enkele softwareleverancier in staat is om alle componenten te leveren die leiden tot een succesvol BI-platform.

DIT

Het besef dat Microsoft het niet alleen aankan, heeft Decneut er zo’n anderhalf jaar geleden toegebracht een groep te vormen met systeemintegratoren en onafhankelijke software-ontwikkelaars om gezamenlijk de markt op te gaan. “Wij stoppen wel allerlei handigheidjes in onze software, maar het blijkt dat de meeste mensen

Afbeelding 1: Opbouw van SQL Server.

Foto Harry Otto

In een reactie op de oprichting van DIT zeggen de grote vier (Cognos, SAS, Business Objects en Hyperion) dat dit eens te meer bewijst dat hun aanpak om met partners te werken blijkbaar zinvol is. "Verschil is alleen dat wij dit al jaren doen en Microsoft er nog ervaring mee moet opdoen", aldus de woordvoerders. Decneut reageert met de opmerking dat de 'Big Four' zullen merken dat er nog een grote speler bij is gekomen op de markt. "Bedrijven in Nederland zullen merken dat DIT er is."

Proeftuin

Hij voelt overigens de ogen van wereldwijde Microsoft-collega's in de rug priemen. "Als dit werkt in Nederland, dan zal het zeker navolging krijgen in andere landen." Hij meent dat Nederland een goede plek is om deze aanpak in de praktijk uit te proberen. "Nederlanders staan open voor innovaties en zijn zelf innovatief. Tegelijkertijd zijn ze zich ervan bewust de kosten zo laag mogelijk te houden."

De kern van DIT wordt immers gevormd door SQL Server 2005 waarin als vanzelf tal van BI-gereedschappen zijn opgenomen. Er zijn geen extra licenties nodig om dergelijk gereedschap in huis te halen, meent Decneut. Wel zullen de gebruikers behoefte hebben aan een deugdelijke uitleg over de mogelijkheden van SQL Server, toegesneden op een specifiek bedrijfsprobleem. Of aan een speciale software-oplossing bovenop SQL Server. In beide gevallen kunnen zij putten uit de kennis en ervaring van DIT.

Teus Molenaar is freelance journalist.

"Bedrijven in Nederland zullen merken dat DIT er is."

dat niet weten of dat ze niet weten hoe ze het allemaal moeten gebruiken. Wij willen mensen helpen meer te doen met wat ze al in huis hebben. Dan kom je toch al snel uit bij onze kennispartners. Die pakken een bedrijfsorganisatorische vraag bij de kop beet en redeneren vanuit de bedrijfsvoering naar een oplossing; de technologie komt dan als vanzelf op het tweede vlak."

Na diverse bijeenkomsten, gesprekken en overpeinzingen is DIT geboren, de Decision Intelligence Taskforce (www.ditwerkt.nl). Samen met 18 partners wil Microsoft BI naar de grote groep gebruikers brengen zonder ze op extra hoge kosten te jagen. Bij de partners zitten partijen als Atos Origin, Sogeti, Macaw en Temtec.

"Er zitten inderdaad partijen bij die gewoonlijk met elkaar concurreren. Het heeft daarom dan ook enige overredingskracht gekost om de neuzen allemaal dezelfde kant op te krijgen. Het uitgangspunt is de behoefte van de gebruiker. Die klopt aan bij één van de leden van DIT en hij bespreekt binnen DIT de mogelijkheden om een oplossing aan te dragen. Het voordeel voor de klant is dat hij een aanspreekpunt heeft, maar tegelijkertijd kan beschikken over de expertise van negentien bedrijven. Want de DIT-partners zijn ervan overtuigd dat je niet in je eentje alle vragen kunt oplossen, maar dat je samen wel zo ver komt."

Discussie over prestaties

Op internet en in tijdschriften is een stevige discussie ontstaan over de claim dat de nieuwste versie van SQL Server op 'enterprise-niveau' bruikbaar is. Het vuurtje is danig opgestookt door een rapport van Forrester-analist Noel Yuhana die sterk twijfelt aan de high-end capaciteiten van Microsofts nieuwste databaseserver. Zijn stelling is dat 'er geen enkele indicatie is dat Microsoft binnen niet al te lange tijd een high-end DBMS-speler wordt'. Yuhana ziet geen bedreiging op dit vlak voor IBM en Oracle.

De analist baseerde zijn mening op gesprekken met een aantal bètatesters. Het tijdschrift eWeek daarentegen haalt een bètatester aan die nu al blij is met een 20 procent prestatieverbetering van SQL Server. Hij, en andere analisten, wijzen er verder op dat het weinig zinvol is een bètaversie te vergelijken met kant en klare producten van IBM, Oracle en Sybase.

Tegelijk valt in de discussies op dat de prijzen van Microsoft, IBM en Oracle naar elkaar toe kruipen. Microsoft heeft de prijs voor zijn Enterprise Edition met een kwart verhoogd. Daar staat tegenover dat het bedrijf uit Seattle tal van BI-gereedschap gratis meeleverd, waardoor de totale BI-platformkosten lager kunnen uitvallen.